

Pracovní list

Jaromír John: Čurila

[In Jaromír John: Večery na slamníku,
Praha – Brno, Host 2017, s. 165–166]

Pan komandant v Litoměřicích měl zahradu, v ní pracoval nákej Divíšek od jednačtyřicátýho, v civilu panskej zahradník.

Nasázel křoví a kytky, zbudoval skálu z cementu a s vodotryskem, přivez z Prahy pidimužíky a porculánovou muchomůrku. Taky srnci a zajíci vyhlíželi z křoví jako vopravdovcký zvířata.

Řeknu jednou Divíškovi: „Takhle kdyby byla fůra písku!“

Frajtr Vocásek sypal škváru na cestičky a taky povídal: „Namoutě, písek už potřebujem.“

Divíšek se poškrabal za uchem a šel do kanceláře.

Že prej Rusové přivezou písek.

Tak jo!

Dopoledne – takhle jednou v neděli – sehnali partu Rusů, dali jim káru a marš k Labi pro písek.

Půl hodiny od města bylo pěkný pískoviště.

Šli teda – proč by nešli?

Arcit, sami jít nemohli, musel někdo s nima, poněvadž – víme – byli to zajatci.

Kaprál zrovna neměl člověka, byla tenkrát, sedmnáctýho roku, o lidi nouze, dal k nim teda nákýho Vejtlupka – říkali mu Čurila – byl domobranec beze zbraně, a že měl pruh, na vojně nikdy nesloužil, byl krejčí z Nových Benátek, starej člověk – takovej tichej, moc nemluvil. Trápil se, že musí vojančit, řemeslo pěkně šlo, měl obchod se zbytky, ale ženu v koutě a zrovna ten tejden mu umřelo dítě.

Byl teda pošpatnělej.

Vzal si flintu, jakživ ji v ruce neměl.

Ale předpis – víme – je předpis.

Rusové tlačili káru. Moc utíkali a Čurila, kerej měl špatnej dech, křičel: „Pomalů – pomalů, Moskáli – braťky...“

Ohlíželi se, smáli – a tou jejich řečí mu odpovídali: „Juch – juch – juch...“

Neznám silnějšího lidu, než jsou Rusové.

Chlapi jako hory, skály by mohli lámat. V jejich zemi je holt jiná výživa – toť se ví. Nechte si říct, že rusácká záda jsou z koňskýho mlíka.

Šak taky! Vyplivne se Moskal – země zaduní.

Okruhy analýzy (dle struktury ústní zkoušky státní maturity z češtiny)

I.

→ **zasazení výňatku do kontextu díla**

→ **časoprostor**

II.

→ **vypravěč**

→ **postava**

→ **vyprávěcí způsob**

→ **typy promluv**

III.

→ **jazykové prostředky
a jejich funkce ve výňatku**

IV.

→ **literární a obecně kulturní kontext**